

განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი
NATIONAL CENTER FOR EDUCATIONAL QUALITY ENHANCEMENT

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის დასკვნა უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის
შესახებ

უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება
მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა - მუსიკის მასწავლებელი
უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების სახელწოდება
სსიპ - ბათუმის ხელოვნების სასწავლო უნივერსიტეტი

შეფასების თარიღ(ებ)ი
18.05.2018

დასკვნის წარდგენის თარიღი
10.07.2018

თბილისი
2018

ინფორმაცია უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების შესახებ

დაწესებულების სახელწოდება ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის მითითებით	სსიპ - ბათუმის ხელოვნების სასწავლო უნივერსიტეტი
დაწესებულების საიდენტიფიკაციო კოდი	245628496
დაწესებულების სახე	სასწავლო უნივერსიტეტი

ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება	მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა - მუსიკის მასწავლებელი
განათლების საფეხური	ბაკალავრიატის შემდგომი
მისანიჭებელი კვალიფიკაცია კვალიფიკაციის კოდის მითითებით	-
სწავლების ენა	ქართული
კრედიტების რაოდენობა	60
პროგრამის სტატუსი (ავტორიზებული/აკრედიტებული/ახალი)	ახალი

ესპერტთა ჯგუფის წევრები

თავმჯდომარე (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	დიანა მჭედლიშვილი შპს-შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტი საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	რუსუდან თაყაიშვილი ვანო სარაჯიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორია/მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრი საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	ანჟელა აბულაძე სსიპ-ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის შემაჯამებელი დასკვნა

- **ზოგადი ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ**

სსიპ - ბათუმის ხელოვნების სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტის ისტორია სათავეს იღებს გასული საუკუნის 90-იანი წლებიდან. 1995 წლის 29 სექტემბერს საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით ქ. ბათუმში დაარსდა ხელოვნების სახელმწიფო ინსტიტუტი. 2009 წელს სსიპ-შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ხელოვნების ფაკულტეტის ბაზაზე შეიქმნა სსიპ-ბათუმის ხელოვნების ინსტიტუტი, რომელსაც ეწოდა სსიპ-ბათუმის ხელოვნების სასწავლო უნივერსიტეტი. იგი არის საქართველოში ერთადერთი უმაღლესი სახელოვნებო საგანმანათლებლო დაწესებულება, რომელიც ერთდროულად ახორციელებს სწავლებას ხელოვნების ოთხივე მიმართულებით: თეატრი, კინო, მუსიკა, სახვითი ხელოვნება.

ბათუმის ხელოვნების სასწავლო უნივერსიტეტის მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა - მუსიკის მასწავლებელი შემუშავებულია 2017 წელს რეგიონში, მათ შორის აჭარის მაღალმთიანეთში, კვალიფიციური მუსიკის მასწავლებლების მოთხოვნადობის საფუძველზე და ორიენტირებულია დასაქმების ბაზარზე კონკურენტუნარიანი კადრის გამოშვებაზე. პროგრამა შემუშავებულია უნივერსიტეტის მისიდან გამომდინარე. უნივერიტეტს აქვს მასწავლებლის მომზადების პროგრამის განხორციელების გამოცდილება.

პირველ ეტაპზე პროგრამაზე იგეგმება 8 სტუდენტის მიღება. პროგრამას ექნება ფინანსური უზრუნველყოფა უნივერსიტეტის ბიუჯეტიდან.

პროგრამის სრულფასოვნად განსახორციელებლად უნივერსიტეტს გააჩნია შესაბამისი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, ბიბლიოთეკის ფონდი, კვალიფიციური აკადემიური და ადმინისტრაციული პერსონალი.

მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამის მოცულობაა 60 ECTS კრედიტი. პროგრამა გაწერილია ერთი აკადემიური წლის, ორი სემესტრის განმავლობაში.

პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულს გადაეცემა სერტიფიკატი და მისი დანართი.

პროგრამის საბოლოო დახვეწის და წარმატებით განხორციელების შემთხვევაში, კურსდამთვრებული აღჭურვილი იქნება უფროსი მასწავლებლის კატეგორიის მუსიკის მასწავლებლისათვის საჭირო ცოდნით, პრაქტიკული უნარებითა და ღირებულებებით.

- **აკრედიტაციის ვიზიტის მიმოხილვა**

აკრედიტაციის ვიზიტი განხორციელდა 2018 წლის 18 მაისს სსიპ - ბათუმის ხელოვნების სასწავლო უნივერსიტეტში, ქ. ბათუმში. დაწესებულებამ უზრუნველყო შეფასების ჯგუფის სრულფასოვანი მუშაობისათვის შესაფერისი გარემო. სამუშაო პროცესი წარიმართა დაწესებულებასთან შეთანხმებული დღის წესრიგის მიხედვით.

შეფასების ჯგუფს ჰქონდა შესაძლებლობა გასაუბრებოდა უნივერსიტეტის კანცლერს, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურს ხელმძღვანელს, კანცელარიის და ბიბლიოთეკის წარმომადგენლებს. გასაუბრების პროცესში აქტიურად მონაწილეობდა პროგრამის ხელმძღვანელი, ვინც ამავდროულად არის მუსიკის ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური ხელმძღვანელი. უზრუნველყოფილ იქნა გასაუბრება აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან, ამჟამად მოქმედი მასწავლებლის მომზადების სხვა საგანმანათლებლო პროგრამის სტუდენტთან, კურსდამთავრებულთან და დამსაქმებლებთან. ინტერვიუს პროცესი მიმდინარეობდა თანამშრომლობით ფორმატში, იყო შედეგიანი და სამუშაო პროცესზე ორიენტირებული. დაწესებულებამ შეუფერხებლად და დროულად წარმოადგინა დამატებით მოთხოვნილი დოკუმენტაცია.

ექსპერტთა ჯგუფს ჰქონდა შესაძლებლობა დაეთვალიერებინა უნივერსიტეტის ტერიტორია, მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, ბიბლიოთეკა, სასწავლო აუდიტორიები.

- **საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტებთან შესაბამისობის მოკლე მიმოხილვა**
პროგრამის აკრედიტაციის სტანდრტებთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით, ექსპერტთა ჯგუფმა განიხილა დაწესებულების მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტაცია, ვიზიტის დროს მოახდინა თვითშეფასების ანგარიშში მოყვანილი ინფორმაციის გადამოწმება, გაესაუბრა დაწესებულების წარმომადგენლებს, დამსაქმებლებს, სტუდენტს და კურსდამთავრებულს. მიღებული ინფორმაციის ანალიზის და ერთმანეთან განხილვის შედეგად, ჯგუფმა შეიმუშავა დასკვნა და შეეცადა პროგრამის აკრედიტაციის სტანდარტებთან შესაბამისობის შეფასების მაქსიმალურად ობიექტური სურათის შექმნა.

ჩვენი შეფასებით, აკრედიტაციის 5 სტანდარტიდან პირველი ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან, მეორე - მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან, ხოლო ბოლო სამი სტანდარტი - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან.

აკრედიტაციის სტანდარტების სრულფასოვნად დასაკმაყოფილებლად პროგრამა საჭიროებს სუსტი მხარეების გამოსწორებას, რაც ჩვენი ხედვით შესაძლებელია.

▪ რეკომენდაციები

საგანმანათლებლო პროგრამის შეფასების, მიღებული შედეგების ანალიზის და მსჯელობის შედეგად ექსპერტთა ჯგუფმა შეიმუშავა შემდეგი რეკომენდაციები:

- მიზანშეწონილია დაკონკრეტდეს პროგრამის სახელწოდება „მასწავლებლის პროფესიული სტანდარტი“ დოკუმენტთან შესაბამისად - მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა (დაწყებითი, საბაზო და საშუალო საფეხურის მუსიკის მასწავლებელი).
- ბხსუ-ს და მუსიკის ფაკულტეტის სტრატეგიული განვითარების გეგმებში აისახოს მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამის (დაწყებითი, საბაზო და საშუალო საფეხურის მუსიკის მასწავლებელი) განხორციელებისა და განვითარების გეგმა.
- პროგრამის მიზნები გახდება ბოლომდე მიღწევადი იმ შემთხვევაში, თუ პროგრამა უფრო მეტად ფოკუსირებული იქნება მუსიკის სწავლების დიდაქტიკის სილრმისეულად დაუფლებაზე და არა თვითონ საგნის ღრმად დაუფლებაზე.
- შინაარსობრივად გასწორდეს სასწავლო კურსის - „განვითარების ფსიქოლოგია“ მიზანი და არ იყოს მოყვანილი ისეთი ფრაზები, როგორიცაა, მაგალითად, „შეძენილი ახალი ფსიქიკური უნარები და წარმონაქმნები“.
- პროგრამით და მისი კომპონენტებით გათვალისწინებული შედეგების მისაღწევად მნიშვნელოვანია სწავლის პროცესში შემოქმედებით-საინტერპრეტაციო საქმიანობაში სტუდენტის ჩართვა და ამ პროცესის შესაბამისი ჩვევებითა და მეთოდური რეკომენდაციებით მისი აღჭურვა.
- პროგრამის კურსდამთავრებულს განვითარებული უნდა ჰქონდეს იმპროვიზაციული ხასიათის რიტმულ-ინტონაციური სავარჯიშოების წარმართვის, ფორტეპიანოზე დაკვრის, აკომპანირების, გუნდის/ანსამბლის ხელმძღვანელობის, ასევე მღერის უნარები, რომელთა გარეშეც შეუძლებელია მუსიკის საგნის სწავლება.
- სასწავლო კურსები - „მუსიკის თეორიის ზოგადი კურსი და სწავლების მეთოდიკა“, „მუსიკის ისტორიის ზოგადი კურსი და სწავლების მეთოდიკა“, „ქართული ხალხური შემოქმედების ზოგადი კურსი და სწავლების მეთოდიკა“ უნდა ჩამოყალიბდეს როგორც: „მუსიკის თეორიის

სწავლების დიდაქტიკა”, „მუსიკის ისტორიის სწავლების დიდაქტიკა”, „ქართული ხალხური შემოქმედების სწავლების დიდაქტიკა” და უნდა იყოს ორიენტირებული მათი სწავლების დიდაქტიკაზე.

- პროგრამით და მისი კომპონენტებით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მისაღწევად გამოყენებული სწავლების მეთოდები საჭიროა გაიწეროს ნათლად, ახსნილ იქნას რას მოიაზრებს თითოეული მათგანი და სილაბუსებში დაკონკრეტდეს სწავლების მეთოდები თუ რომელ აქტივობებს მოიცავენ.
- სასწავლო კურსის - „მუსიკის სწავლების სტანდარტი სკოლაში (სასკოლო სახელმძღვანელოების ანალიზი)“ სწავლის შედეგებში უნდა დაემატოს დასკვნის და კომუნიკაციის უნარები.
- სასწავლო კურსში „სამუსიკო პედაგოგიკა და ფსიქოლოგია“ უნდა დაემატოს ღირებულებების კომპეტენცია.
- ინკლუზიური განათლების სასწავლო კურსში უნდა დაემატოს კომუნიკაციის უნარი.
- პედაგოგიური პრაქტიკით გათვალისწინებულ შედეგებში „ცოდნა და გაცნობიერების“ კომპეტენცია უნდა აღიწეროს აღნიშნული კურსის ფარგლებში შეძენილ ცოდნასთან მიმართებით და არ უნდა იყოს ზოგადი. აქვე, ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარების ფორმულირება უნდა შეესაბამებდეს მუსიკის საგნობრივ სპეციფიკას.
- „პედაგოგიური პრაქტიკის სილაბუსის დანართში - მითითებები დღიურის წარმოებისათვის“ მოყვანილ „კლასის გაცნობის“ ნაწილში მოხსენიებული ფრაზა - „მუშაობა მძიმე მდგომარეობაში ჩავარდნილ ბავშვებთან“ სასურველია ამოღებულ იქნას სილაბუსიდან.
- საჭიროა გასწორდეს პროგრამის სწავლის შედეგების „ცოდნა და გაცნობიერება“ კომპეტენციის შინაარსი და შესაბამისობაში მოვიდეს მუსიკის მასწავლებლის სტანდარტთან. კერძოდ, გადაეხედოს ისეთ ფრაზებს, როგორიცაა „აქვს დაწყებითი და საბაზო საფეხურის სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნების მასწავლებლის პროფესიული ცოდნა“.
- პროგრამის სწავლის შედეგების აღწერის ზოგად ნაწილში მოხსენიებული „წარჩინებული მასწავლებელი“ უნდა შეიცვალოს „უფროსი მასწავლებლით“.
- დაწესებულებამ უნდა გააფორმოს სკოლებთან მემორანდუმები უშუალოდ პრაქტიკის კომპონენტის განხორციელების ფარგლებში, ამ კომპონენტით გათვალისწინებული შედეგების მიღწევის შესაძლებლობის უზრუნველყოფით, ასევე, პრაქტიკის გასავლელად სტუდენტთა შესაძლო რაოდენობის მითითებით.
- საჭიროა შევიდეს ცვლილება პროგრამაზე მისაღები გამოცდის ფორმატში. კერძოდ, მიზანშეწონილია მირითადად შემოწმდეს პირის შემოქმედებითი უნარები, ვინაიდან

საგნობრივი თეორიული მასალის ფუნდამენტური ცოდნა პირს უდასტურდება სასერტიფიკატო გამოცდით.

- გადაიხედოს და დაიყოს საგამოცდო საკითხები შედარებით უფრო მცირე მოცულობის თემებად. ამასთან, საჭიროა განახლდეს გამოცდის საკითხების ასათვისებლად შეთავაზებული რუსულენოვანი ლიტერატურა შედარებით თანამედროვე ქართულენოვანი ლიტერატურით ან შეიქმნას რიდერები.
- პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებში ფრაზა - „შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის მიერ ორგანიზებული გამოცდით სამუსიკო ხელოვნებაში“ შეიცვალოს ფრაზით - „შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის მიერ ორგანიზებული გამოცდით მუსიკაში“.
- პროგრამაში მოყვანილ იქნას სწავლების მეთოდების დეტალური განმარტება, ხოლო სილაბუსებში დაკონკრეტდეს სწავლების მეთოდები რომელ აქტივობებს მოიცავენ.
- გადაიხედოს სასწავლო კურსების სწავლების მეთოდები და ნუსხა შემოიფარგლოს შესაბამისი კომპონენტის განხორციელების სპეციფიკის გათვალისწინებით.
- სასწავლო კურსს - „სამუსიკო პედაგოგიკა და ფსიქოლოგია“ განესაზღვროს კურსზე დაშვების წინაპირობები - „შესავალი პედაგოგიურ პროფესიაში“ და „განვითარების ფსიქოლოგია“.
- მიზანშეწონილია განსხვავებული ტიპის კომპონენტების სწავლის შედეგების მიღწევის სრულფასოვანი შეფასებისათვის, შუალედური და დასკვნითი შეფასებების ქულობრივი თანაფარდობა და მათთვის განსაზღვრული მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი შეირჩეს კომპონენტის განმახორციელებელი ლექტორის მიერ სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით და არ იყოს პროგრამის ყველა სასწავლო კურსისთვის ერთფეროვანი.
- შუალედური შეფასებების კომპონენტები გახდეს უფრო მრავალფეროვანი და კურსის სპეციფიკაზე მორგებული.
- საჭიროა ზოგიერთ სილაბუსში (მაგალითად, მუსიკის თეორიის ზოგადი კურსი და სწავლების მეთოდიკა, აქტიური სწავლების საფუძვლები და სხვ.) შეფასების კრიტერიუმების და რუბრიკების შინაარსობრივი კუთხით ლოგიკურად დალაგება და უზუსტობების გასწორება.
- მიზანშეწონილია უნივერსიტეტმა გააძლიეროს მუშაობა ინტერნაციონალიზაციის კუთხით, განსაკუთრებით კი გაცვლით პროგრამებში აკადემიური პერსონალისა და სტუდენტების მონაწილების ხელშეწყობის მხრივ.
- საჭიროა პროგრამის ზოგიერთი სილაბუსის (მაგალითად, მუსიკის თეორიის ზოგადი კურსი და სწავლების მეთოდიკა, მუსიკის ისტორიის ზოგადი კურსი და სწავლების მეთოდიკა,

შესავალი პედაგოგიურ პროფესიაში) უზრუნველყოფა თანამედროვე ლიტერატურით ანდა რიდერების შექმნა.

- საჭიროა დაინტერესებული მხარეების პროგრამის განვითარებაში უფრო ინტენსიური ჩართულობა, რაც ჩვენი ხედვით მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებს სწავლების ხარისხს, პროცესებს გახდის უფრო გამჭვირვალეს და გაზრდის პერსონალის და სტუდენტების მოტივაციას.
- საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევის შეფასების გასაუმჯობესებლად მიზანშეწონილია სტუდენტთა ცოდნის შეფასების სისტემა გახდეს მოქნილი და სასწავლო კურსის სპეციფიკაზე მორგებული, რაც ამავდროულად უზრუნველყოფს პერსონალის აკადემიურ თავისუფლებას.
- მნიშვნელოვანია შემუშავდეს ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმების ეფექტურობის შეფასების მეთოდოლოგია და დაინერგოს პრაქტიკაში.

▪ **რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის**

- სასურველია პროგრამა და სილაბუსები გადაიხედოს შინაარსობრივი უზუსტობების გასწორების მიზნით (მაგალითად, გასწორდეს „სახვითი და გამოყენებითი მასწავლებლის“ მაგვარი ფრაზები, რაც თვითშეფასების ანგარიშშიც კი გვხვდება).
- პროგრამის შემდგომი განვითარების მიზნით განხორცილდეს ე. წ. ბენჩმარკინგი და გათვალისწინებულ იქნას და დაინერგოს საუკეთესო პრაქტიკა.

▪ **საუკეთესო პრაქტიკის მოვლე მიმოხილვა (არსებობის შემთხვევაში)**

▪ **განმეორებითი აკრედიტაციისას, მნიშვნელოვანი მიღწევებისა და/ან პროგრესის მოვლე მიმოხილვა(ასეთის არსებობის შემთხვევაში)**

პროგრამის შესაბამისობა აკრედიტაციის სტანდარტებთან

1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა

1.1 პროგრამის მიზნები შეესაბამება დაწესებულების მისას, ნათლად არის ჩამოყალიბებული, ორიენტირებულია დასაქმების ბაზარზე და მიღწევადია

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

პროგრამის მიზნებია:

„აღზარდოს თანამედროვე საერთაშორისო საგანმანათლებლო მოთხოვნების შესაბამისი კომპეტენციის მქონე საბაზო და საშუალო სკოლის მუსიკის მასწავლებელი. პროგრამა სტუდენტს საშუალებას აძლევს მიიღოს მასწავლებლისათვის აუცილებელი თეორიული ცოდნა, დაეუფლოს ღრმად საგანს და მისი სწავლების მეთოდიკას.

მუსიკის მასწავლებლის მომზადების პროგრამის მიზანია მასწავლებლის პროფესიული და დარგობრივი უნარ-ჩვევების დაუფლება, მუსიკის მასწავლებლისათვის საჭირო უნარების შეძენა: სწავლების მეთოდების დაუფლება“.

პროგრამის მიზანი შესაბამისობაშია სსიპ - ბათუმის ხელოვნების სასწავლო უნივერსიტეტის
(შემდგომში - ბხსუ) მისიასთან, რომელიც განსაზღვრულია შემდეგი სახით:

„ტრადიციული სპეციალობებით დაუახლოვდეს თანამედროვე მოთხოვნებს და დანერგოს ახალი სპეციალობები;

მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება ქვეყნის ინტერესების გათვალისწინებით; სახელოვნებო, კვალიფიკაციის ამაღლების, გადამზადების, უწყვეტი განათლების, სხვა საგანმანათლებლო პროგრამების, მაღალი ტექნოლოგიებისა და თანამედროვე უსპერიმენტიების განხორციელება;

სტუდენტებზე ორიენტირებული საუნივერსიტეტო გარემოს შექმნა და უნივერსიტეტის
ინტეგრაცია სახელოვნებო საგანმანათლებლო სივრცეში.

ქვეყნის, რეგიონისა და საზოგადოების ინტერესების შესატყვისი უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება.“

პროგრამის მიზანი ასევე შესაბამისობაშია ბხსუ-ს მუსიკის ფაკულტეტის დებულებასთან:

„ფაკულტეტი მზად არის უნივერსიტეტის მისი იდან გამომდინარე საქართველოს უმაღლესი სახელოვნებო განათლების სისტემაში დამკვიდრებული ტრადიციების გათვალისწინებით დაწერებოს თანამედროვე სწავლების მეთოდები და აღზარდოს სახელოვნებო დარგის

მაღალკუალიფიციური სპეციალისტები, რომლებიც შემოქმედებით წვლილს შეიტანენ ეროვნული კულტურის, ტრადიციების და ფასეულობების განვითარებაში.

თუმცა აღსანიშნავია, რომ ბხსუ-ს და მუსიკის ფაკულტეტის სტრატეგიული განვითარების გეგმებში არაა გაცხადებული, რომ პროექტის სახით არსებობს მასწავლებლის მომზადების პროგრამა საგან მუსიკაში და იგეგმება ამ პროგრამის რეგიონისთვის შეთავაზება.

პროგრამის მიზანი ორიენტირებულია დასაქმების ბაზარზე. რეგიონში, მათ შორის აჭარის მაღალმთიანეთში, კვალიფიციური მუსიკის მასწავლებლების მოთხოვნადობას ადასტურებენ დამსაქმებლები, პროგრამის ხელმძღვანელი და ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსი. ინტერვიუს დროს მათ აღნიშნეს, რომ არსებულ პროგრამაზე ჩარიცხვის სურვილი უკვე გამოხატა რამოდენიმე პირმა. თვითშეფასების ჯგუფთან შეხვედრის დროს ბხსუ-ს წარმომადგენლებმა აღნიშნეს, რომ პროგრამის გახსნის ინიციატივა გაჩნდა მას შემდეგ, რაც ჩატარდა გამოკითხვები ბათუმის სკოლებში; ზოგიერთ სკოლაში გამოიკვეთა მუსიკის მასწავლებელთა დაბალი მზაობა, მაგალითად ვოკალში, რამაც გადააწყვეტინათ აღნიშნული პროგრამის შემუშავება. პროგრამის ხელმძღვანელმა აღნიშნა, რომ პროგრამაზე იგეგმება დაახლოებით 8 სტუდენტის მიღება.

პროგრამის მიზანი ძირითადად მიღწევადია, თუმცა აღსანიშნავია, რომ:

პროგრამის მიზნებში მოხსენიებული „საბაზო და საშუალო სკოლის მუსიკის მასწავლებელი“ შესაბამისობაშია მოსაყვანი დაწყებითი, საბაზო და საშუალო საფეხურის მასწავლებლის პროფესიული სტანდარტი მუსიკაში დოკუმენტთან (იბ. http://tpdc.ge/ptk_files/_ckuploaded/537967.pdf).

პროგრამის მიზნებში მოხსენიებული „დაეუფლოს ღრმად საგანს“ არ შეესაბამება პროგრამით გათვალისწინებული კომპონენტების მიზნებს. პროგრამაზე ჩარიცხულ პირს საგნობრივი კომპეტენცია დადასტურებული ექნება შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის მიერ ორგანიზებული გამოცდით.

სასწავლო კურსის - „განვითარების ფსიქოლოგია“ მიზანში ნახსენებია ფრაზები - „შეძენილი ახალი ფსიქიკური უნარები და წარმონაქმნები“ და „სტუდენტი შესძლებს ფსიქიკური მექანიზმების შესწავლის საფუძველზე“, რაც შეფასების ჯგუფისთვის გაუგებარ აზრს

წარმოადგენს. აღნიშნული ფრაზები ახსნილ იქნა კურსის წამყვანი ლექტორის მიერ როგორც ტექნიკური შეცდომა.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ბხსუ-ს მისია;
- მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა, სილაბუსები;
- ბხსუ-ს სტრატეგიული განვითარების გეგმა;
- მუსიკის ფაკულტეტის სტრატეგიული განვითარების გეგმა;
- მასწავლებლის პროფესიული სტანდარტი;
- ინტერვიუს შედეგები.

რეკომენდაციები:

მიგვაჩინა, რომ:

- მიზანშეწონილია დაკონკრეტდეს პროგრამის სახელწოდება „მასწავლებლის პროფესიული სტანდარტი“ დოკუმენტთან შესაბამისად - მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა (დაწყებითი, საბაზო და საშუალო საფეხურის მუსიკის მასწავლებელი).
- ბხსუ-ს და მუსიკის ფაკულტეტის სტრატეგიული განვითარების გეგმებში საჭიროა აისახოს მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამის (დაწყებითი, საბაზო და საშუალო საფეხურის მუსიკის მასწავლებელი) განხორციელებისა და განვითარების გეგმა.
- პროგრამის მიზნები გახდება ბოლომდე მიღწევადი იმ შემთხვევაში, თუ პროგრამა ფოკუსირებული იქნება მუსიკის სწავლების დიდაქტიკის სიღრმისეულად დაუფლებაზე და არა თვითონ საგნის ღრმად დაუფლებაზე.
- საჭიროა შინაარსობრივად გასწორდეს სასწავლო კურსის - „განვითარების ფსიქოლოგია“ მიზანი და არ იყოს მოყვანილი ისეთი ფრაზები, როგორიცაა მაგალითად, „შეძენილი ახალი ფსიქიური უნარები და წარმონაქმნები“.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

ერაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

1.2 პროგრამის კომპონენტის (სასწავლო კურსი, მოდული და სხვა) შინაარსი, სწავლების მეთოდებისა და კრედიტების მოცულობის გათვალისწინებით, უზრუნველყოფს ამ კომპონენტით დასახული მიზნებისა და სწავლის შედეგების მიღწევას

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

პროგრამაში შემავალი სასწავლო კურსების შინაარსი, სწავლების მეთოდებისა და კრედიტების მოცულობა ნაწილობრივ უზრუნველყოფს შესაბამისი კომპონენტით დასახული მიზნებისა და სწავლის შედეგების მიღწევას.

მიგვაჩნია, რომ პროგრამით გათვალისწინებულ შედეგებზე გასასვლელად აუცილებელია სწავლის პროცესში შემოქმედებით-საინტერპრეტაციო საქმიანობაში სტუდენტის ჩართვა და ამ პროცესის შესაბამისი ჩვევებითა და მეთოდური რეკომენდაციებით მისი აღჭურვა.

მიგვაჩნია, რომ სასწავლო კურსები:

„მუსიკის თეორიის ზოგადი კურსი და სწავლების მეთოდიკა“;

„მუსიკის ისტორიის ზოგადი კურსი და სწავლების მეთოდიკა“;

„ქართული ხალხური შემოქმედების ზოგადი კურსი და სწავლების მეთოდიკა“

უნდა ჩამოყალიბდეს როგორც:

„მუსიკის თეორიის სწავლების დიდაქტიკა“;

„მუსიკის ისტორიის სწავლების დიდაქტიკა“;

„ქართული ხალხური შემოქმედების სწავლების დიდაქტიკა“.

ზემოთ აღნიშნული სასწავლო კურსების შინაარსი არ არის ორიენტირებული მათი სწავლების დიდაქტიკაზე, ძირითადად შეისწავლება შესაბამისი საგნის ზოგადი კურსი. შედეგად, ვერ იქნება უზრუნველყოფილი ამ სასწავლო კურსებით და პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების სრულფასოვნად შესრულება, რაც მასწავლებლის პედაგოგიური უნარებით აღჭურვას გულისხმობს.

პროგრამით გათვალისწინებული პედაგოგიური ბლოკი და მუსიკალურ-თეორიული კურსები ხელს უწყობს მუსიკის მასწავლებლის ჩამოყალიბების პროცესს, თუმცა პროგრამას აშკარად აკლია მათი გაერთიანების, ამ ცოდნის მოსწავლემდე მიტანის პრაქტიკული

სწავლების კურსი (შემოქმედებით-პრაქტიკული კურსი), რომელსაც, შინაარსიდან და მოცულობიდან გამომდინარე, ვერც პედაგოგიური პრაქტიკა იტვირთავს. მუსიკის მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა პედაგოგიურ ბლოკთან და მუსიკალურ-თეორიულ საგნებთან ერთად საჭიროა უზრუნველყოფიდეს შემოქმედებით-საინტერპრეტაციო საქმიანობაში სტუდენტის მონაწილეობას და ამ პროცესის მოსწავლეებთან წარმართვის პრაქტიკული უნარ-ჩვევების განვითარებას. იგულისხმება, რომ კურსის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულს ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების სპეციფიკის შესაბამისად უნდა ჰქონდეს განვითარებული იმპროვიზაციული ხასიათის რიტმულ-ინტონაციური სავარჯიშოების წარმართვის, ფორტეპიანოზე დაკვრის, აკომპანირების, გუნდის/ანსამბლის ხელმძღვანელობის, ასევე მღერის უნარები, რომელთა გარეშეც შეუძლებელია მუსიკის საგნის სწავლება (მუსიკის თეორიის ზოგად კურსში ვხვდებით „სიმღერა ნოტებით, ფურცლიდან კითხვა. ინტონირების სიზუსტის გამომუშავებაზე მუშაობის თავისებურებები“, რასაც 2 სხვა საკითხთან ერთად სულ 3 საათი ეთმობა). რეკომენდაციას ვუწევთ პროგრამის მესვეურებს, გააფართოვონ და შეავსონ პროგრამის ეს ნაწილი.

აღსანიშნავია, რომ პროგრამით და მისი კომპონენტებით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მისაღწევად გამოყენებული სწავლების მეთოდები არ არის გაწერილი ნათლად. მიგვაჩნია, რომ სწავლების მეთოდების დეტალური განმარტება საჭიროა მოყვანილ იქნას პროგრამაში, ხოლო სილაბუსებში დაკონკრეტდეს სწავლების მეთოდები რომელ აქტივობებს მოიცავენ.

აუცილებლად მიგვაჩნია სასწავლო კურსში მუსიკის სწავლების სტანდარტი სკოლაში (სასკოლო სახელმძღვანელოების ანალიზი) სწავლის შედეგებში დაემატოს დასკვნის უნარი, რასაც აღნიშნული კურსი სპეციფიკიდან გამომდინარე გამოუმუშავებს მონაწილეს. ვფიქრობთ, აქვე აუცილებელია კომუნიკაციის უნარის დამატებაც, ვინაიდან სასწავლო კურსის მეთოდებში მნიშვნელოვანი დატვირთვა მოდის ჯუფურ მუშაობაზე, რომლის ფორმატიც ითვალისწინებს დისკუსიას/დებატებს და მსჯელობას.

ასევე აუცილებლად მიგვაჩნია კომუნიკაციის უნარის დამატება ინკლუზიური განათლების სასწავლო კურსშიც, რომლის დანერგვა და განხორციელება განვითარებულ საკომუნიკაციო უნარებს მოითხოვს და რომლის სწავლების მეთოდებშიც წყვილებში მუშაობაა გათვალისწინებული.

ვფიქრობთ, სასწავლო კურსი „სამუსიკო პედაგოგიკა და ფსიქოლოგია“ თავისი შინაარსიდან გამომდინარე სტუდენტს უმუშავებს ღირებულებების კომპეტენციას.

პედაგოგიური პრაქტიკით გათვალისწინებულ კომპეტენციებში „ცოდნა და გაცნობიერება“ მთელი პროგრამის შესაბამის ინფორმაციას იტევს და ცდება აღნიშნული კურსის ფარგლებს. აქვე ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარებში ვხვდებით „შეუძლია მუსიკალური ხელოვნების პრინციპების, მხატვრული ხერხებისა და ელემენტების სწავლება ნამუშევრის შექმნისას“. მსგავსი ფორმულირება უფრო შეესაბამება სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნების საგნობრივ სპეციფიკას.

დამატებით გვინდა აღვნიშნოთ, რომ „პედაგოგიური პრაქტიკის სილაბუსის დანართში - მითითებები დღიურის წარმოებისათვის“ მოყვანილ „კლასის გაცნობის“ ნაწილში მოხსენიებულია ფრაზა - „მუშაობა მძიმე მდგომარეობაში ჩავარდნილ ბავშვებთან“. სასურველია ასეთი ტიპის ფრაზები ამოღებულ იქნას სილაბუსიდან.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა, სილაბუსები.

რეკომენდაციები:

მიგვაჩინა, რომ:

- პროგრამით და მისი კომპონენტებით გათვალისწინებული შედეგების მისაღწევად მნიშვნელოვანია სწავლის პროცესში შემოქმედებით-საინტერპრეტაციო საქმიანობაში სტუდენტის ჩართვა და ამ პროცესის შესაბამისი ჩვევებითა და მეთოდური რეკომენდაციებით მისი აღჭურვა.
- პროგრამის კურსდამთავრებულს განვითარებული უნდა ჰქონდეს იმპროვიზაციული ხასიათის რიტმულ-ინტონაციური სავარჯიშოების წარმართვის, ფორტეპიანოზე დაკვრის, აკომპანირების, გუნდის/ანსამბლის ხელმძღვანელობის, ასევე მღერის უნარები, რომელთა გარეშეც შეუძლებელია მუსიკის საგნის სწავლება.
- სასწავლო კურსები:
  - „მუსიკის თეორიის ზოგადი კურსი და სწავლების მეთოდიკა“;
  - „მუსიკის ისტორიის ზოგადი კურსი და სწავლების მეთოდიკა“;
  - „ქართული ხალხური შემოქმედების ზოგადი კურსი და სწავლების მეთოდიკა“
- უნდა ჩამოყალიბდეს როგორც:

„მუსიკის თეორიის სწავლების დიდაქტიკა“;

„მუსიკის ისტორიის სწავლების დიდაქტიკა“;

„ქართული ხალხური შემოქმედების სწავლების დიდაქტიკა“.

და უნდა იყოს ორიენტირებული მათი სწავლების დიდაქტიკაზე.

- პროგრამით და მისი კომპონენტებით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მისაღწევად გამოყენებული სწავლების მეთოდები საჭიროა გაიწეროს ნათლად, ახსნილ იქნას რას მოიაზრებს თითოეული მათგანი და სილაბუსებში დაკონკრეტდეს სწავლების მეთოდები თუ რომელ აქტივობებს მოიცავენ.
- სასწავლო კურსის - „მუსიკის სწავლების სტანდარტი სკოლაში (სასკოლო სახელმძღვანელოების ანალიზი)“ სწავლის შედეგებში უნდა დაემატოს დასკვნის და კომუნიკაციის უნარები.
- სასწავლო კურსში „სამუსიკო პედაგოგიკა და ფსიქოლოგია“ უნდა დაემატოს ღირებულებების კომპეტენცია.
- ინკლუზიური განათლების სასწავლო კურსში უნდა დაემატოს კომუნიკაციის უნარი.
- პედაგოგიური პრაქტიკით გათვალისწინებულ შედეგებში „ცოდნა და გაცნობიერების“ კომპეტენცია უნდა აღიწეროს აღნიშნული კურსის ფარგლებში შეძენილ ცოდნასთან მიმართებით და არ უნდა იყოს ზოგადი. აქვე, ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარების ფორმულირება უნდა შეესაბამებდეს მუსიკის საგნობრივ სპეციფიკას.
- „პედაგოგიური პრაქტიკის სილაბუსის დანართში - მითითებები დღიურის წარმოებისათვის“ მოყვანილ „კლასის გაცნობის“ ნაწილში მოხსენიებული ფრაზა - „მუშაობა მძიმე მდგომარეობაში ჩავარდნილ ბავშვებთან“ სასურველია ამოღებულ იქნას სილაბუსიდან.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედ იაკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
 მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
 ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
 არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

1.3 პროგრამის კომპონენტების ერთობლიობა უზრუნველყოფს პროგრამით დასახული მიზნებისა და სწავლის შედეგების მიღწევას უმაღლესი განათლების კვალიფიკაციათა ჩარჩოს შესაბამისი საფეხურის აღმწერის სათანადო დონით

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

საგანმანათლებლო პროგრამის თვითშეფასების ანგარიშის, მასზე თანდართული დოკუმენტაციისა და აკრედიტაციის ვიზიტის შედეგად მიღებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით შეიძლება ითქვას, რომ პროგრამის კომპონენტების ერთობლიობამ მეტწილად უნდა უზრუნველყოს პროგრამით დასახული მიზნებისა და სწავლის შედეგების მიღწევა უმაღლესი განათლების კვალიფიკაციათა ჩარჩოს შესაბამისი საფეხურის აღმწერის მიღწევა უმაღლესი განათლების საგანმანათლებლო პროგრამის დარგობრივი მახასიათებლის სათანადო დონით, თუმცა პროგრამის ცალკეულ შედეგებთან და სილაბუსებთან დაკავშირებით გვაქვს რეკომენდაციები.

პროგრამის სწავლის შედეგების „ცოდნა და გაცნობიერება“ კომპეტენციაში მოყვანილია ფრაზა - „აქვს დაწყებითი და საბაზო საფეხურის სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნების მასწავლებლის პროფესიული ცოდნა“, რაც ვფიქრობთ შეესაბამება სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნების საგნობრივ სპეციფიკას და შეუსაბამოა მუსიკის მასწავლებლის სტანდარტთან და შეიძლება მოიაზრობოდეს ტექნიკური ხასიათის უზუსტობად.

უნდა აღინიშნოს ის ფაქტი, რომ პროგრამის სწავლის შედეგების აღწერის ზოგად ნაწილში მოხსენიებულია „წარჩინებული მასწავლებლის მახასიათებელი“, როდესაც ასეთი კატეგორია არ არსებობს.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა, სილაბუსები;
- უმაღლესი განათლების კვალიფიკაციათა ჩარჩო;
- მასწავლებლის განათლების საგანმანათლებლო პროგრამის დარგობრივი მახასიათებელი.

რეკომენდაციები:

მიგვაჩნია, რომ:

- საჭიროა გასწორდეს პროგრამის სწავლის შედეგების „ცოდნა და გაცნობიერება“ კომპეტენციის შინაარსი და შესაბამისობაში მოვიდეს მუსიკის მასწავლებლის სტანდარტთან.
- პროგრამის სწავლის შედეგების აღწერის ზოგად ნაწილში მოხსენიებული „წარჩინებული მასწავლებელი“ უნდა შეიცვალოს „უფროსი მასწავლებლით“.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობისშემთხვევაში):

პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

1.4 პროგრამის სწავლის შედეგები უზრუნველყოფს კურსდამთავრებულთა კონკურენტუნარიანობას საგანმანათლებლო (განათლების შემდგომ საფეხურზე) და დასაქმების ბაზარზე

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და სტრუქტურა უზრუნველყოფს კურსდამთავრებულმა მეტწილად შეიძენოს მუსიკის მასწავლებლისათვის აუცილებელი ცოდნა, პრაქტიკული უნარ-ჩვევები და ღირებულებები, შეძლოს პედაგოგიური საქმიანობის კვალიფიციურად განხორციელება და განათლების შემდგომ საფეხურზე სწავლის გაგრძელება. თუმცა მიგვაჩნია, რომ მუსიკის სწავლების დიდაქტიკის უფრო სიღრმისეული შესწავლა გააძლიერებს კურსდამთავრებულთა კონკურენტუნარიანობას დასაქმების ბაზარზე და უფრო პროდუქტიულს გახდის მათ შრომით საქმიანობას. ამასთან, აღნიშნული პროგრამის შეფასებისათვის განხორციელებული შრომის ბაზრის კვლევის შედეგები მოწმობს, რომ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებს ესაჭიროება მუსიკის მასწავლებლები. მუსიკის მასწავლებლის ნაკლებობა განსაკუთრებით შეიმჩნევა აჭარის მაღალმთიანეთში.

აღსანიშნავია ის ფაქტი, რომ დაწესებულებას გაფორმებული აქვს სკოლებთან ზოგადი შინაარსის მემორანდუმები, რაც არ უზრუნველყობს პროგრამით გათვალისწინებული

პრაქტიკის განსახორციელების და სტუდენტებისთვის პრაქტიკული უნარების გამომუშავებისათვის საჭირო გამოცდილების მიღების მდგრადობას.

რადგან საგანმანათლებლო პროგრამა ახალია, ძირითად დასკვნებს ვაკეთებთ პროგრამის და სილაბუსების შემოწმების შედეგად, ასევე, გამოკითხვის შედეგების გაცნობით და თვითშეფასების ანგარიშის, მასზე თანდართული დოკუმენტაციისა და აკრედიტაციის ვიზიტისას მიღებულ ინტერვიუებზე დაყრდნობით და მასწავლებლის მომზადების პარალელური პროგრამის შედეგების გათვალისწინებით.

პარალელური პროგრამის კურსდამთავრებულები დასაქმებულები არიან და მათ კურსდამთავრებულებზე დიდი მოთხოვნაა დამსაქმებელთა მხრიდან. დამსაქმებლებს ასევე აუცილებლად მიაჩნიათ მასწავლებლის მომზადების პროგრამის ამოქმედება საგან მუსიკაში. აღსანიშნავია, რომ გასაუბრება განხორცილედა ამ პროგრამის ერთ კურსდამთავრებულთან და დამსაქმებელი სკოლების წარმომადგენლებთან.

იგივე დამსაქმებლები იცნობენ პროგრამას, რეკომენდაციების სახით გარკვეულად მონაწილეობდნენ პროგრამის შექმნის პროცესში და გამოთქვავენ ვარაუდს პროგრამის კურსდამთავრებულთა მომზადების მაღალი დონის შესახებ, ვინაიდან ისინი კმაყოფილნი არიან მასწავლებლის მომზადების პარალელური პროგრამის კურსდამთავრებულთა კომპეტენციებით.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა, სილაბუსები;
- ინტერვიუ ბხსუ-ის წარმომადგენლებთან, დამსაქმებლებთან, სტუდენტთან და კურსდამთავრებულთან;
- გამოკითხვის შედეგები;
- გაფორმებული მემორანდუმები.

რეკომენდაციები:

პროგრამის კურსდამთავრებულთა კონკურენტუნარიანობის გასაძლიერებლად მიგვაჩნია, რომ:

- პროგრამის შესაბამისი კომპონენტები უნდა უზრუნველყოფდნენ მუსიკის სწავლების დიდაქტიკის უფრო სიღრმისეული შესწავლას.
- დაწესებულებამ უნდა გააფორმოს სკოლებთან მემორანდუმები პრაქტიკის კომპონენტის განხორციელების ფარგლებში, ამ კომპონენტით გათვალისწინებული შედეგების

მიღწევის შესაძლებლობის უზრუნველყოფით, ასევე, პრაქტიკის გასავლელად სტუდენტთა შესაძლო რაოდენობის მითითებით.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

1.5 პროგრამის სწავლის შედეგების განსაზღვრისა და პროგრამის განვითარების პროცესში დაინტერსებული მხარეების (დამსაქმებლები, აკადემიურიპერსონალი, სტუდენტები, კურსდამთავრებულები) მონაწილეობის მექანიზმი შემუშავებულია და ხორციელდება

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

საგანმანათლებლო პროგრამის თვითშეფასების ანგარიშის, მასზე თანდართული დოკუმენტაციისა და აკრედიტაციის ვიზიტის შედეგად მიღებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით პროგრამის შემუშავების პროცესში ჩართულები იყვნენ დამსაქმებლები, აკადემიური პერსონალი, გათვალისწინებული იყო პარალელური პროგრამის სტუდენტისა და კურსდამთავრებულის რეკომენდაციები.

ინტერვიუზე დაწესებულების წარმომადგენელმა აღნიშნა, რომ ყოველწლიურად ბხსუ-ს ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური აწარმოებს სტუდენტთა, კურსდამთავრებულთა, გამოკითხვებს, აწყობს შეხვედრებს საჯარო და კერძო სკოლების დირექტორებთან, სტუდენტებთან, მშობლებთან, კულტურის სფეროთი დაინტერესებულ სამთავრობო და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან. ხდება მათი მოსაზრებების გათვალისწინება საგანმანათლებლო პროგრამაში ცვლილებების შეტანის დროს. პროგრამაში ჩართული

აკადემიური პერსონალი თანამშრომლობს აჭარის საჯარო და კერძო სკოლებთან და საჭიროების შემთხვევაში ითვალისწინებს მათ სურვილებს.

დაწესებულებამ წარმოადგინა გამოკითხვების და შეფასების შედეგები უმეტესად სხვა პროგრამების ფარგლებში. აღნიშნული პროგრამის შემუშავებაში დაინტერესებული მხარეების (აკადემიური პერსონალი, დამსაქმებელი) ჩართულობაც დადასტურდა, თუმცა მაინც საჭიროა მათი ჩართულობის ინტენსიურობის გაზრდა.

დამსაქმებელთა ინტერესს წარმოადგენს საგნობრივი, მაგრამ ამავე დროს აუცილებლად პედაგოგიური თეორიების, განსაკუთრებით თანამედროვე მიდგომების ცოდნა, მუსიკის სწავლის მოტივაციის ამაღლება მოსწავლეებში და საგნის მნიშვნელობისა და სტატუსის გამყარება, რაც ფართო თვალსაწიერის, პროფესიონალი მუსიკოსისა და თანამედროვე პედაგოგიური ტექნოლოგიებით აღჭურვილი მასწავლებლისათვის მიაჩნიათ შესაძლებლად.

პარალელური პროგრამის სტუდენტთან ინტერვიუდან ირკვევა, რომ ბხსუ-ის ადმინისტრაცია ითვალისწინებს სტუდენტთა სურვილებს და საჭიროებებს, როგორც აკადემიური პერსონალის შერჩევის კუთხით, ისე სხვა სასწავლო პროცესთან დაკავშირებულ საკითხებში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ინტერვიუ ბხსუ-ის ხელოვნების მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამის წარმომადგენლებთან, დამსაქმებლებთან, სტუდენტთან და კურსდამთავრებულთან;
- გამოკითხვის შედეგები.

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამაში დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა			X	

2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადვიცატურობა

2.1 პროგრამაზე მიღების წინაპირობები გამჭვირვალეა და უზრუნველყოფს შესაბამისი ცოდნის, უნარებისა და ღირებულებების მქონე პირთა პროგრამაში ჩართვას, რაც ემსახურება სტუდენტის მიერ სწავლის შედეგების მიღწევას

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

შესაბამისი დოკუმენტაციის განხილვის საფუძველზე დადგინდა, რომ პროგრამაზე მიღების წინაპირობები გამჭვირვალეა და გარკვეულწილად უზრუნველყოფს შესაბამისი ცოდნის, უნარებისა და ღირებულებების მქონე პირთა პროგრამაში ჩართვას. თუმცა, ბხსუ-ში ორგანიზებული გამოცდის ფორმატთან დაკავშირებით ჰაქვს გარკვეული რეკომენდაციები.

მისაღები გამოცდის პირობები გამჭვირვალეა, მაგრამ უმჯობესი იქნება, შემოწმდეს, არა მარტო შესაბამისი ცოდნა და ღირებულებები, არამედ პირის შემოქმედებითი უნარებიც. სასურველია, ფორმატში შევიდეს ცვლილება: 1) ვინაიდან აპლიკანტი საგნობრივი კომპეტენციის დადასტურების შემთხვევაში იქნება დაშვებული გამოცდაზე, ის ნაკლებად საჭიროებს მუსიკალურ-თეორიული მასალის ფუნდამენტურ გამოკითხვას; 2) მიუხედავად

იმისა, რომ პროგრამის წინაპირობიდან გამომდინარე, აპლიკანტი იქნება „შესაბამისი დარგის ზაკალავრის, მაგისტრის ან მათთან გათანაბრუებული აკადემიური ხარისხის მქონე პირი“ და ექნება განათლება ამ სფეროში, მიგვაჩნია, რომ გამოცდაზე მისი მუსიკალურ-შემოქმედებითი უნარების და, შესაბამისად, საჭიროებების განსაზღვრა უნდა იყოს პრიორიტეტული.

ამასთან, მიგვაჩნია, რომ საგამოცდო საკითხები დიდი მოცულობისაა. საგამოცდო საკითხებთან დაკავშირებით მითითებული ლიტერატურა კი ზოგიერთ შემთხვევაში მხოლოდ რუსულენოვანია და მოძველებული, რაც ასევე გასათვალისწინებელია.

აგრეთვე აღსანიშნავია, რომ პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებში ვხვდებით ფრაზას - „შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის მიერ ორგანიზებული გამოცდით სამუსიკო ხელოვნებაში“. მასწავლებლის კომპეტენცია დასტურდება საგან „მუსიკაში“ და არა „სამუსიკო ხელოვნებაში“. შედეგად, აღნიშნული უზუსტობა საჭიროებს გასწორებას.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა, სილაბუსები;
- სასპეციალიზაციო გამოცდის საკითხების, ჩატარების წესისა და ფორმის, შეფასების კრიტერიუმების შესახებ რეგულაცია.

რეკომენდაციები:

შესაბამისი ცოდნის, უნარებისა და ღირებულებების მქონე პირთა პროგრამაში ჩართვის უზრუნველსაყოფად მიგვაჩნია, რომ:

- საჭიროა შევიდეს ცვლილება პროგრამაზე მისაღები გამოცდის ფორმატში. კერძოდ, მიზანშეწონილია მირითადად შემოწმდეს პირის შემოქმედებითი უნარები, ვინაიდან საგნობრივი თეორიული მასალის ფუნდამენტური ცოდნა პირს უდასტურდება სასერტიფიკატო გამოცდით.
- აუცილებელია გადაიხედოს და დაიყოს საგამოცდო საკითხები შედარებით უფრო მცირე მოცულობის თემებად. ამასთან, საჭიროა განახლდეს გამოცდის საკითხების ასათვისებლად შეთავაზებული რუსულენოვანი ლიტერატურა შედარებით თანამედროვე ქართულენოვანი ლიტერატურით ან შეიქმნას რიდერები.
- პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებში ფრაზა - „შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის მიერ ორგანიზებული გამოცდით სამუსიკო ხელოვნებაში“ უნდა შეიცვალოს ფრაზით - „შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის მიერ ორგანიზებული გამოცდით მუსიკაში“.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებული ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.2 პროგრამის სხვადასხვა კომპონენტში გამოყენებული სწავლების მეთოდების ერთობლიობა უზრუნველყოფს პროგრამით გათვალისწინებული შედეგების მიღწევას

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

პროგრამის სხვადასხვა კომპონენტში გამოყენებულია სწავლების მეთოდების ფართო სპექტრი, რომლებიც უნდა უზრუნველყოფდნენ კომპონენტებით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მიღწევას, თუმცა პროგრამაში არ არის განმარტებული და დაკონკრეტებული, თითოეული მათგანი რას მოიაზრებს. მიგვაჩნია, რომ სწავლების მეთოდების დეტალური განმარტება საჭიროა მოყვანილ იქნას პროგრამაში, ხოლო სილაბუსებში დაკონკრეტდეს სწავლების მეთოდები რომელ აქტივობებს მოიცავენ.

აღსანიშნავია, რომ „დემონსტრირების“, „ევრისტიკული“ და „როლური და სიტუაციური თამაშების“ მეთოდების გამოყენება გათვალისწინებულია რიგ სასწავლო კურსებში (მაგ. „აქტიური სწავლების საფუძვლები, „მუსიკის თეორიის ზოგადი კურსი და სწავლების მეთოდიკა“, „მუსიკის ისტორიის ზოგადი კურსი და სწავლების მეთოდიკა“ და სხვ.), რომელთა დანიშნულებაც ბუნდოვანია შესაბამისი კომპონენტებით გათვალისწინებული შედეგების მისაღწევად და დაგეგმილი აქტივობების განსახორციელებლად. კითხვას იწვევს ასევე ლაბორატორიული მეთოდის გამოყენების დანიშნულებაც სხვადასხვა კომპონენტში, რაზეც კონკრეტული პასუხი ვერ იქნა მიღებული დაწესებულების წარმომადგენლებთან ინტერვიუს დროს.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა, სილაბუსები

რეკომენდაციები:

მიგვაჩნია, რომ:

- საჭიროა პროგრამაში მოყვანილ იქნას სწავლების მეთოდების დეტალური განმარტება, ხოლო სილაბუსებში დაკონკრეტდეს სწავლების მეთოდები რომელ აქტივობებს მოიცავენ.
- საჭიროა გადაიხედოს სასწავლო კურსების სწავლების მეთოდები და ნუსხა შემოიფარგლოს შესაბამისი კომპონენტის განხორციელების სპეციფიკის გათვალისწინებით.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებული ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედიაკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- არარის შესაბამისობაშიმოთხოვნებთან

2.3 პროგრამაში შემავალი კომპონენტების თანმიმდევრობა და შემდგომ კომპონენტზე დაშვების წინაპირობები ლოგიკურია

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითიმი მოხილვა და ანალიზი

პროგრამაში შემავალი კომპონენტების თანმიმდევრობა და შემდგომ კომპონენტზე დაშვების წინაპირობები ლოგიკურია. სასწავლო კურსების შეთავაზების მიმდევრობა უზრუნველყოფს სტუდენტის მიერ შედეგების მიღწევის შესაძლებლობას. კომპონენტები გადანაწილებულია თანაბარი მოცულობით ორ სემესტრზე და გვირგვინდება პედაგოგიური პრაქტიკით სკოლაში.

პირველ სემესტრში შეთავაზებულია პედაგოგიურ-ფსიქოლოგიური ბლოკიდან: შესავალი პედაგოგიურ პროფესიაში, აქტიური სწავლების საფუძვლები, განვითარების ფსიქოლოგია, ხოლო საგნობრივ-მეთოდური ბლოკიდან - მუსიკის ისტორიის ზოგადი კურსი და სწავლების მეთოდიკა, მუსიკის თეორიის ზოგადი კურსი და სწავლების მეთოდიკა და მუსიკის სწავლების სტანდარტი სკოლაში (სასკოლო სახელმძღვანელოების ანალიზი), ჯამში - 30 კრედიტი.

მეორე სემესტრში გათვალისწინებულია: ინკლუზიური განათლება, განვითარების და სწავლის თეორიები, სამუსიკო პედაგოგიკა და ფსიქოლოგია, ქართული ხალხური შემოქმედების ზოგადი კურსი და სწავლების მეთოდიკა, და პედაგოგიური პრაქტიკა, ჯამში - 30 კრედიტის ოდენობით.

ჩამოთვლილი დისციპლინებიდან მხოლოდ პედაგოგიური პრაქტიკაა 10-კრედიტიანი, ხოლო დანარჩენი სასწავლო კურსებიდან თითოეული მოიცავს 5 კრედიტს.

სასწავლო კურსს - „სამუსიკო პედაგოგიკა და ფსიქოლოგია“ არ აქვს განსაზღვრული კურსზე დაშვების წინაპირობები. მიგვაჩნია, რომ ამ კურსის სრულფასოვნად ასათვისებლად სტუდენტს შესწავლილი და ათვისებული უნდა ჰქონდეს პირველ სემესტრში გათვალისწინებული სასწავლო კურსები - „შესავალი პედაგოგიურ პროფესიაში“ და „განვითარების ფსიქოლოგია“.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა, სილაბუსები.

რეკომენდაციები:

- ვფიქრობთ საჭიროა სასწავლო კურსს - „სამუსიკო პედაგოგიკა და ფსიქოლოგია“ განსაზღვრული ჰქონდეს კურსზე დაშვების წინაპირობები - „შესავალი პედაგოგიურ პროფესიაში“ და „განვითარების ფსიქოლოგია“.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.4 სტუდენტის შეფასების მეთოდები საგანმანათლებლო პროგრამის თითოეულ კომპონენტში უზრუნველყოფს ამავე კომპონენტით განსაზღვრული სწავლის შედეგების მიღწევას, რაც დასტურდება შეფასების შედეგებით

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

სტუდენტის ცოდნის შეფასება ხორციელდება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად. პროგრამაში გამოყენებულია შეფასების ორი მეთოდი: შუალედური და დასკვნითი. პროგრამის კომპონენტები ფასდება 100 ქულიანი სისტემით, საიდანაც 60% ეთმობა მიმდინარე შეფასებას, ხოლო 40% დასკვნით გამოცდას. სტუდენტი ვალდებულია შუალედურ შეფასებებში დააგროვოს არანაკლებ 30 ქულისა (0-29 ქულა „ჩაიჭრა“), წინააღმდეგ შემთხვევაში იგი გამოცდაზე არ დაიშვება. დასკვნითი გამოცდის მინიმალური კომპეტენციის ზღვარია - 21 ქულა (0-20 ქულა „ჩაიჭრა“). შუალედური შეფასებების კომპონენტები, კომპონენტების ქულობრივი განაწილება და შეფასების რუბრიკები დეტალურადაა გაწერილი სილაბუსებში. კრედიტის მინიჭება შესაძლებელია მხოლოდ სილაბუსით დაგეგმილი სწავლის შედეგების მიღწევის შემდეგ, რაც გამოიხატება შეფასების სისტემით გათვალისწინებული ერთ-ერთი დადებითი შეფასებით.

აღსანიშნავია, რომ ბხსუ-ში მოქმედებს შეფასების ცენტრალიზებული სისტემა შუალედური და დასკვნითი შეფასებების ქულობრივი გადანაწილების და მათი მინიმალური კომპეტენციის ზღვრის ოდენობის დადგენის მხრივ. მიგვაჩნია, რომ აღნიშნული შეზღუდვა არ არის მიზანშეწონილი განსხვავებული ტიპის კომპონენტების სწავლის შედეგების მიღწევის სრულფასოვანი შეფასებისათვის. შუალედური და დასკვნითი შეფასებების ქულობრივი თანაფარდობა და მათთვის განსაზღვრული მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი უნდა შეირჩეს კომპონენტის განმახორციელებელი ლექტორის მიერ სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით.

სასწავლო კურსებში მირითადად გათვალისწინებულია შუალედური შეფასებების ორი კომპონენტი - ჯგუფური მუშაობა და კოლოქვიუმი. მიგვაჩნია, რომ კომპონენტები უნდა იყოს უფრო მრავალფეროვანი და კურსის სპეციფიკაზე მორგებული.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა, სილაბუსები;
- აკადემიური საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელების წესი.

რეკომენდაციები:

მიგვაჩნია, რომ:

- მიზანშეწონილია განსხვავებული ტიპის კომპონენტების სწავლის შედეგების მიღწევის სრულფასოვანი შეფასებისათვის, შუალედური და დასკვნითი შეფასებების ქულობრივი თანაფარდობა და მათთვის განსაზღვრული მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი შეირჩეს კომპონენტის განმახორციელებელი ლექტორის მიერ სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით და არ იყოს პროგრამის ყველა სასწავლო კურსისთვის ერთფეროვანი.
- შუალედური შეფასებების კომპონენტი უნდა იყოს უფრო მრავალფეროვანი და კურსის სპეციფიკაზე მორგებული.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებული ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედიაკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.5 სტუდენტის ცოდნის შეფასებისას გამოიყენება გამჭვირვალე კრიტერიუმები. რაც უზრუნველყოფს სტუდენტის ინფორმირებულობას მიღწეული შედეგების, ნაკლოვანებებისა და გაუმჯობესების გზების შესახებ

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

სტუდენტის ცოდნის შეფასებისას გამოიყენება გამჭვირვალე კრიტერიუმები, რაც უზრუნველყოფს სტუდენტის ინფორმირებულობას მიღწეული შედეგების შესახებ. თითოეული სასწავლო კურსის სილაბუსში დეტალურადაა გაწერილი შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის კომპონენტების ქულობრივი განაწილება და ქულების მიღებისათვის დადგენილი მოთხოვნები. შეფასების რუბრიკები დაკონკრეტებულია ყოველი ბიჯისთვის ცალკ-ცალკე.

თუმცა უნდა აღინიშნოს, რომ ზოგიერთ სილაბუსში (მაგალითად, მუსიკის თეორიის თუმცა უნდა აღინიშნოს, რომ ზოგიერთ სილაბუსში (მაგალითად, მუსიკის თეორიის ზოგადი კურსი და სწავლების მეთოდიკა, აქტიური სწავლების საფუძვლები და სხვ.) ზოგადი კურსი და სწავლების მეთოდიკა, აქტიური სწავლების საფუძვლები და სხვ.) შეფასების რუბრიკები მეორდება, არ არის დაცული შინაარსობრივი თანმიმდევრობა და ზოგ შემთხვევაში მომიჯნავე ბიჯისთვის ერთიდაიგივეა).

ბხსუ-ში შემუშავებულია სტუდენტის მიერ მიღწეული შედეგების, ნაკლოვანებებისა და გაუმჯობესების გზების შესახებ ინფორმირებულობის მექანიზმები. სტუდენტთან და დაწესებულების წარმომადგენლებთან ინტერვიუს დროის გაირკვა, რომ სტუდენტები დროულად არიან ინფორმირებულნი საკუთარი შედეგების შესახებ, მყისიერად იღებენ უკუკავშირს ლექტორებისგან. სტუდენტთა შეფასების გამჭვირვალობისა და ინფორმირებულობის პერიოდული მონიტორინგი გათვალისწინებულია ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ შედგენილ სტუდენტთა გამოკითხვის კითხვარებში.

სტუდენტებს უტარდებათ კონსულტაციები დეკანატის მიერ დამტკიცებული საკონსულტაციო გრაფიკის შესაბამისად, რომელიც გულისხმობს რეკომენდაციებს

სტუდენტებისათვის ნაკლოვანებათა აღმოფხვრისა და სწავლის გაუმჯობესების გზების შესახებ.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა, სილაბუსები;
- სასწავლო პროგრამების განხორციელების წესი;
- ინტერვიუს შედეგები.

რეკომენდაციები:

- მიგვაჩინა, რომ საჭიროა ზოგიერთ სილაბუსში (მაგალითად, მუსიკის თეორიის ზოგადი კურსი და სწავლების მეთოდიკა, აქტიური სწავლების საფუძვლები და სხვ.)
შეფასების კრიტერიუმების და რუბრიკების შინაარსობრივი კუთხით ლოგიკურად დალაგება და უზუსტობების გასწორება.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების		X		

3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა

3.1 სტუდენტი იღებს თავისი პროფილის განსაზღვრის, სასწავლო პროცესის დაგეგმვისა და მიღწევების გასაუმჯობესებლად აუცილებელ ინფორმაციას, კონსულტაციასა და დახმარებას

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

მოქმედი საგანმანათლებლო პროგრამების ფარგლებში სტუდენტებისთვის უზრუნველყოფილია შესაბამისი ინდივიდუალური საკონსულტაციო სერვისი. თითოეული მათგანი ღებულობს საჭირო კონსულტაციას და დახმარებას. სტუდენტმა და კურსდამთავრებულმა აღნიშნეს, რომ მათთან ინდივიდუალური საკონსულტაციო მუშაობა მიმდინარეობს და აღნიშნული სერვისი მათ სრულიად აკმაყოფილებთ. ასევე აღინიშნა, რომ ლექტორებისგან იღებენ დროულ უკუკავშირს საკუთარი აკადემიური მიღწევების შესახებ, პედაგოგები უსახავენ გაუმჯობესების გზებს.

თვითშეფასების ანგარიშიდან და ბხსუ-ის წარმომადგენლებთან გასაუბრებიდან ჩანს, რომ ხორციელდება პროგრამების პრეზენტაცია, სტუდენტები ეცნობიან პროგრამის მიზანს, სასწავლო გეგმას, შედეგებს, დასაქმების შესაძლებლობებს. სტუდენტებს საშუალება აქვთ მიიღონ მათთვის საინტერესო ინფორმაცია ფაკულტეტის დევანისგან, საგანმანათლებლო პროგრამის ხელმძღვანელისგან, პროგრამის განმახორციელებელი აკადემიური პერსონალისგან. ისინი აცნობენ სტუდენტებს პროგრამის სტრუქტურას, სასწავლო კურსების წინაპირობებს, შეფასების კრიტერიუმებსა და სწავლების ფორმატს. აკადემიური პერსონალი ატარებს კონსულტაციებს და დამატებით შეხვედრებს სტუდენტებთან. სტუდენტები სასწავლო პროცესში კონსულტაციებსა და დახმარებას ღებულობენ არა მარტო ლექტორებისგან, არამედ ბხსუ-ს ადმინისტრაციის ყველა რგოლიდან.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- გასაუბრება ბხსუ-ს ადმინისტრაციასთან, აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან;
- გასაუბრება ბხსუ-ს სტუდენტთან და კურსდამთავრებულთან.

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები). რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

პრაქტიკა, რომელიც არის გამოწმეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

3.2 დაწესებულების აკადემიური პერსონალის დატვირთვის სქემაში გათვალისწინებულია სტუდენტთან ინდივიდუალური მუშაობა

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითიმი მოხილვა და ანალიზი

შხსუ-ის აკადემიური და მოწვეული პერსონალი ვალდებულებულია განახორციელოს სტუდენტებთან ინდივიდუალური მუშაობა. გამოიცემა ფაკულტეტის დეკანის ბრძანება სტუდენტებთან კონსულტაციების განრიგის დამტკიცების შესახებ. უნივერსიტეტის ადმინისტრაციამ წარმოადგინა აკადემიური პერსონალის „ინდივიდუალური დატვირთვის გეგმები“, სადაც ასევე გაწერილი იყო სტუდენტებთან ინდივიდუალური მუშაობის კომპონენტი. დეპარტამენტს შემუშავებული აქვს კონსულტაციების გრაფიკი. ლექტორის დატვირთვაში გათვალისწინებულია როგორც სააუდიტორო, ისე არასააუდიტორო სავალდებულო დატვირთვა - სტუდენტებთან საკონსულტაციო საათები.

ლექტორებთან ინდივიდუალური საკონსულტაციო შეხვედრების შესაძლებლობა დაადასტურა სტუდენტმა ინტერვიუს დროს. სტუდენტმა გაიხსენა თანაკურსელის შემთხვევა, როდესაც მას ინდივიდუალურად აუნაზღაურდა გაცდენილი ლექციები.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- აკადემიური პერსონალის ინდივიდუალური დატვირთვის გეგმა;
- კონსულტაციების განრიგი;
- ინტერვიუს შედეგები.

რეკომენდაციები:

წინადაღება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

3.3 დაწესებულება ხელ სუწყობს სტუდენტის ჩართვას კვლევითი პროექტების განხორციელებაში, პრაქტიკული უნარების განმავითარებელ კომპონენტებსა და კურიკულურისაგან დამოუკიდებელი ინიციატივების განხორციელებაში

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

უნივერსიტეტის მიერ განხორციელებული საგანმანათლებლო პროგრამების სპეციფიკიდან გამომდინარე, კვლევითი პროექტების განხორციელების საჭიროება ნაკლებადაა გამოკვეთილი, თუმცა უნივერსიტეტი გეგმავს და ახორციელებს საშემსრულებლო პროექტებს. მაღალია ჩართულობა სახელოვნებო და შემოქმედებით აქტივობებში, რომლებიც უდავოდ ემსახურება სტუდენტთა პრაქტიკული უნარ-ჩვევების განვითარებას. უნივერსიტეტი ასევე მხარს უჭირს სტუდენტთა მხრიდან დამოუკიდებელი ინიციატივების განხორციელებას, ექსკურსიების მოწყობას. უნივერსიტეტში ტარდება სტუდენტური კონფერენციები.

პრაქტიკული უნარების ფორმირებისათვის უნივერსიტეტი უზრუნველყოფს სტუდენტების გასვლით საველე პრაქტიკას, რაც დადასტურებულ იქნა სტუდენტის მიერაც.

საგანმანათლებლო პროგრამის კომპონენტების უმეტესობა ითვალისწინებს პრაქტიკული მუშაობის ფორმატს, რაც საგრძნობლად ავითარებს სტუდენტების პრაქტიკულ უნარებს. პროგრამა ითვალისწინებს სტუდენტის მიერ პრაქტიკის გავლას, რომლის ფარგლებშიც

თავდაპირველად სტუდენტი აკვირდება საგაკვეთილო პროცესს და შემდგომ თვითონ გეგმავს და ატარებს გაკვეთილებს. აღნიშნულ კომპონენტს დათმობილი აქვს 10 კრედიტი.

მტკაფტულებები/ინდიკატორები

- გასაუბრება ბხსუ-ს ადმინისტრაციასთან;
- გასაუბრება სტუდენტთან და კურსდამთავრებულთან;
- გასაუბრება დამსაქმებლებთან;
- საგანმანათლებლო პროგრამა, სილაბუსები.

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწეული და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

3.4 დაწესებულება ორიენტირებულია სწავლების, სამეცნიერო მუშაობისა და კურსდამთავრებულთა დასაქმებულობის ინტერნაციონალიზაციაზე

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

მიუხედავად იმისა, რომ უნივერსიტეტის სტრატეგიული განვითარების გეგმაში ერთ-ერთ მიზნად განსაზღვრულია „უმაღლესი კვალიფიკაციის მქონე ადგილობრივი და უცხოელი აკადემიური პერსონალის მოწვევა“, ინტერნაციონალიზაციის ხარისხი, როგორც სწავლების, ისე სამეცნიერო მუშაობის და კურსდამთავრებულთა დასაქმების კუთხით გასანვითარებელია. თუმცა, აღსანიშნავია ის ფაქტი, რომ რეგულარულად იმართება საერთაშორისო კონფერენციები, სადაც მონაწილეობას ღებულობენ სხვადასხვა ქვეყნის წარმომადგენლები. უნივერსიტეტის სტუდენტები და პერსონალი მონაწილეობენ გაცვლით პროგრამებში.

თვითშეფასების ანგარიშიდან და დაწესებულების წარმომადგენლებთან გასაუბრებიდან ირკვევა, რომ პროგრამის განხორციელებაში მონაწილე აკადემიური პერსონალი ჩართულია საერთაშორისო პროექტებში, უნივერსიტეტს გაფორმებული აქვს ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმები უცხოეთის უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან, უცხოეთის პროფესორ-მასწავლებლები პერიოდულად ატარებენ მასტერ-კლასებს და საჯარო ლექციებს უნივერსიტეტში, სტუდენტები ჩართულნი არიან ბათუმში გამართულ საერთაშორისო პროექტებში (ფესტივალები, კონკურსები, სამუშაო შეხვედრები და სხვა).

პროგრამის განხორციელებაში მონაწილე პროფესორ-მასწავლებლები მონაწილეობენ საერთაშორისო კონფერენციებში, სიმპოზიუმებში, ექსპედიციებში; აქვეყნებენ ნაშრომებს უცხოეთის გამოცემებში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ფაკულტეტის სტრატეგიული განვითარების გეგმა;
- გასაუბრება უნივერსიტეტის ადმინისტრაციასთან;
- გასაუბრება უნივერსიტეტის სტუდენტთან და კურსდამთავრებულთან.

რეკომენდაციები:

- მიზანშეწონილია უნივერსიტეტმა გააძლიეროს მუშაობა ინტერნაციონალიზაციის კუთხით, განსაკუთრებით კი გაცვლით პროგრამებში აკადემიური პერსონალისა და სტუდენტების მონაწილეობის ხელშეყწობის მხრივ.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
 მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
 ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალუ რი მუშაობა	X			

4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა

4.1 დაწესებულების ინფრასტრუქტურა და ტექნიკური აღჭურვილობა უზრუნველყოფს საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მიღწევას

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

უნივერსიტეტს გააჩნია სათანადო ტექნიკით, კომპიუტერული ქსელით უზრუნველყოფილი და ინტერნეტში ჩართული სასწავლო აუდიტორიები, ბიბლიოთეკა, საკონფერენციო დარბაზი. უნივერსიტეტში არსებობს ელექტრონურგიის მიწოდების უწყვეტი სისტემა, სველი წერტილები. დაწესებულებაში დაცულია პერსონალისა და სტუდენტთა უსაფრთხოება და ჯანმრთელობა.

ბათუმის ხელოვნების უნივერსიტეტი გაერთიანებულია ELIA-ში (ევროპის ხელოვნების ინსტიტუტების ლიგა).

უნივერსიტეტის და დეპარტამენტის ბიბლიოთეკაში განთავსებულია პროგრამით გათვალისწინებული სასწავლო კურსების შესწავლისათვის საჭირო ლიტერატურა. სასწავლო პროგრამით გათვალისწინებული თემების პრეზენტაცია შესაძლებელია პროექტორის გამოყენებით.

უნივერსიტეტს გაფორმებული აქვს მემორანდუმები პარტნიორ სკოლებთან, სადაც დაწესებულების წარმომადგენლების ინფორმაციით სტუდენტები გაივლიან პედაგოგიურ პრაქტიკას, თუმცა ამ მემორანდუმებში არ კონკრეტდება პრაქტიკის ფარგლებში თანამშრომლობა.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ბხსუ-ს მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა;
- ბხსუ-ს ბიბლიოთეკა და წიგნადი ფონდი;
- გაფორმებული მემორანდუმები;
- დათვალიერების და ინტერვიუს შედეგები.

რეკომენდაციები:

წინადადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს | იმისათვის რომ პროგრამაში დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.2 კომპონენტის განმახორციელებელი პირი თავად ფლობს შეთავაზებული კომპონენტის სწავლის შედეგების გამომუშავებისათვის აუცილებელ კომპეტენციებს, რაც დგინდება: აკადემიური პერსონალის შემთხვევაში - ბოლო 10 წლის განმავლობაში შესრულებული სამეცნიერო ნაშრომით (სახელოვნებო მიმართულებებში - შემოქმედებითი პროექტით), რომელიც ადასტურებს შესაბამის დარგში მის კომპეტენტურობას; ხოლო მოწვეული პერსონალის ან მასწავლების შემთხვევაში - შეიძლება დადასტურდეს პრაქტიკული გამოცდილებით .

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითიმი მოხილვა და ანალიზი

საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებაში მონაწილეობს დარგის შესაბამისი აფილირებული 2 პროფესორი, 1 პროფესორ-ემერიტუსი, 4 მოწვეული პერსონალი (1 დოქტორანტი, 1 საერთაშორისო ტრენერი, 1 მაგისტრი, 1 უფროსი მასწავლებელი).

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის და აკადემიურ პერსონალთან გასაუბრების საფუძველზე შეიძლება დავასკვნათ, რომ ისინი ფლობენ მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო

პროგრამის ფარგლებში შეთავაზებული კომპონენტებით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების გამომუშავებისათვის აუცილებელ კომპეტენციებს.

ამასთან, პროგრამის და სილაბუსების შინაარსობრივი მხარის შესწავლით დგინდება აკადემიური პერსონალის კვალიფიციურობა და კომპონენტების განხორციელებისათვის აუცილებებლი კომპეტენცია.

აკადემიური პერსონალის მაღალკვალიფიციურობა აღინიშნა მომიჯნავე პროგრამის სტუდენტთან, კურსდამთავრებულთან და დამსაქმებლებთან გასაუბრების დროს. გამოიკვეთა კმაყოფილება როგორც მათი პროფესიონალიზმის, ისე სტუდენტებთან ურთიერთობის მხრივ. ვინაიდან აღნიშნული პერსონალის ნაწილი ასევე ჩართულია ამ პროგრამაში, შესაძლებელია გათვალისწინებულ იქნას დაინტერესებული მხარეების პოზიცია აკადემიური პერსონალის შეფასების მიზნით.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საგანმანათლებლო პროგრამა, სილაბუსები;
- პერსონალის პირადი საქმეები;
- ინტერვიუს შედეგები.

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.3 პროგრამის განხორციელება ხელშეწყობილია სათანადო კომპეტენციის მქონე ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალით

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებაში, გარდა აკადემიური და მოწვეული პერსონალისა, ჩართულნი არიან შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალი, რომლებიც ემსახურებიან სასწავლო პროცესის განხორციელებას და გამოხატავენ უნივერსიტეტის და პროგრამის შემდგომი განვითარებისთვის მზაობას.

პერსონალის კვალიფიკაციის, გამოცდილების და მათი საქმიანობის მიმართ კმაყოფილება გამოიკვეთა პარალელური პროგრამის სტუდენტთან, კურსდამთავრებულთან და დამსაქმებლებთან გასაუბრების დროს.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- გასაუბრება უნივერსიტეტის ადმინისტრაციათან;
- გასაუბრება აკადემიურ პერსონალთან, სტუდენტთან, კურსდამთავრებულთან და დამსაქმებლებთან.

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.4 სასწავლო მასალა დაფუძნებულია მიმართულების/დარგის აქტუალურ მიღწევებზე და უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული ლიტერატურა ხელმისაწვდომია სტუდენტებისათვის. უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკას და დეპარტამენტს აქვთ საგანმანათლებლო პროგრამის შესაბამისი წიგნადი ფონდი. იგი შეესაბამება საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კურსების სილაბუსში მითითებულ ძირითად ლიტერატურას.

თუმცა უნდა აღინიშნოს, რომ ზოგიერთ სასწავლო კურსში მითითებული ძირითადი ლიტერატურის გარკვეული ნაწილი არ არის თანამედროვე მიღწევებზე დაფუძნებული და საჭიროებს განახლებას. მაგალითად, მუსიკის თეორიის ზოგადი კურსი და სწავლების მეთოდიკა, მუსიკის ისტორიის ზოგადი კურსი და სწავლების მეთოდიკა, შესავალი პედაგოგიურ პროფესიაში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- სასწავლო კურსების სილაბუსები;
- ბხსუ-ს ბიბლიოთეკის წიგნადი ფონდი.

რეკომენდაციები:

- ვფიქრობთ, საჭიროა პროგრამის ზოგიერთი სილაბუსის (მაგალითად, მუსიკის თეორიის ზოგადი კურსი და სწავლების მეთოდიკა, მუსიკის ისტორიის ზოგადი კურსი და სწავლების მეთოდიკა, შესავალი პედაგოგიურ პროფესიაში) უზრუნველყოფა თანამედროვე ლიტერატურით ან/და რიდერების შექმნა.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.5 არსებობს პროგრამის ფინანსური უზრუნველყოფა

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

პროგრამის ფინანსური უზრუნველყოფა ხორციელდება უნივერსიტეტის ერთანი ბიუჯეტიდან, თუმცა დაწესებულება მუშაობს თითოეული პროგრამისათვის საკუთარი ბიუჯეტის გამოყოფაზე, რაც ამ ეტაპისთვის ვერ ხერხდება. ბიუჯეტის ხარჯვით ნაწილში გათვალისწინებულია შრომის ანაზღაურების, სასწავლო პროცესის უზრუნველსაყოფად კომპიუტერული ტექნიკის, ინვენტარის, არსებული ინფრასტრუქტურის მოვლა-შენახვისა და კომუნალური ხარჯები.

გათვალისწინებულია პროგრამის თვითდაფინანსებაზე გადაყვანა, რომელიც კიდევ უფრო გაზრდის უნივერსიტეტის შემოსავლებს და ხელს შეუწყობს სასწავლო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესებას და სწავლების ხარისხის ამაღლებას.

დაწესებულების წარმომადგენელმა გასაუბრების დროს აღნიშნა, რომ უნივერსიტეტის ბიუჯეტის დაახლოვებით 80% ფინანსდება სახელმწიფოს მიერ. დაახლოებით 300 000 ლარი იხარჯება პროგრამების განხორციელება-განვითარებაზე, რაც ქმნის ფინანსური მდგრადობის საფუძველს.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ბხსუ-ს ბიუჯეტი, შემოსავლები და ხარჯები.

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამაში დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ახეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა	X			

5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები

5.1 მოქმედებს და საჯაროდ ხელმისაწვდომია ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემა, რომელიც ითვალისწინებს „დაგეგმე - განახორციელე - შეამოწმე - განავითარე“ ციკლს

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

ბხსუ-ს ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის დებულების, შესაბამისი დოკუმენტაციის შესწავლის და უნივერსიტეტის ადმინისტრაციასთან გასაუბრების საფუძველზე დგინდება, რომ მოქმედებს და ხელმისაწვდომია ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემა, რომელიც ითვალისწინებს „დაგეგმე - განახორციელე - შეამოწმე - განავითარე“ ციკლს.

გასაუბრების დროს აღინიშნა, რომ ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური პროგრამის ხელმძღვანელთან, პროგრამის განმახორციელებელ აკადემიურ პერსონალთან ერთად მუშაობს პროგრამის დაგეგმვაზე: შეიმუშავებს შენიშვნებს, რეკომენდაციებსა და დასკვნებს, შემდეგ გადასცემს ფაკულტეტის დეკანს, რომლის საფუძველზეც ხდება ფაკულტეტის საბჭოზე პროგრამის განხილვა; პროგრამის მუშაობის შემოწმებისა და გაუმჯობესების მექანიზმების შემუშავების მიზნით, უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს მიერ დადგენილი შეფასების წესის მიხედვით ხდება პროგრამის გაუმჯობესებისათვის აუცილებელი რეკომენდაციების შემუშავება. რეკომენდაციები სახელმძღვანელოდ ეგზავნება შესაბამის სტრუქტურებსა და სასწავლო დეპარტამენტს.

დაწესებულების წარმომადგენლებმა აღნიშნეს, რომ შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მუშაობა ამ პროგრამის ფარგლებშიც ანალოგიურადვე განვითარდა.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ბხსუ-ს ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის დებულება;
- ადმინისტრაციასთან და აკადემიურ პერსონალთან ინტერვიუს შედეგები;
- სტუდენტთან და კურსდამთავრებულთან ინტერვიუს შედეგები.

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არა რის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

5.2 შიდა და გარე შეფასება გამოყენებულია საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევის გასაუმჯობესებლად

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

თვითშეფასების ანგარიშის შესწავლის და ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის წარმომადგენლებთან გასაუბრების შედეგად დგინდება, რომ საჭიროების შემთხვევაში, საგანმანათლებლო პროგრამაში - სტუდენტების და დამსაქმებელთა ინტერესების გათვალისწინებით შესაძლებელია ცვლილებების შეტანა. ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ ხორციელდება შიდა მონიტორინგი. სამსახური აწარმოებს ონლაინ გამოკითხვებს, შეფასების შედეგებზე დაყრდნობით კი ხდება შესაბამისი რეკომენდაციების შემუშავება, რომლებიც მიეწოდება შესაბამის დეპარტამენტს განსახილველად.

აღსანიშნავია, რომ გასაუბრების დროს აკადემიურმა პერსონალმა და სტუდენტმა ვერ გაიხსენეს მათი ჩართულობით ან რეკომენდაციით პროგრამაში ან სასწავლო პროცესში განხორციელებული რაიმე კონკრეტული ცვლილება, თუმცა აღნიშნეს, რომ მათ აზრს ეკითხებიან.

ბხსუ-ში ფუნქციონირებს ცენტრალიზებული შეფასების სისტემა. ბუნებრივია ჩნდება კითხვა, თუ რამდენად უზრუნველყოფს იგი სწავლის შედეგების მიღწევის შეფასების ადეკვატურობას განსხვავებული სპეციფიკის სასწავლო კურსებისათვის. ამასთან დაკავშირებით, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის წარმომადგენელმა აღნიშნა, რომ ეს არ ზღუდავს პერსონალის აკადემიურ თავისუფლებას და იძლევა სწავლის შედეგების მიღწევის ადეკვატურად შეფასების შესაძლებლობას, რასაც ჩვენ არ ვიზიარებთ.

აღსანიშნავია, რომ გასაუბრების შემდეგ ბუნდოვანი დარჩა უნივერსიტეტში ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმების ეფექტურობის შეფასების მეთოდოლოგია.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ადმინისტრაციასთან და აკადემიურ პერსონალთან ინტერვიუს შედეგები;
- სტუდენტთან და კურსდამთავრებულთან ინტერვიუს შედეგები;
- ონლაინ გამოკითხვების წარმოების დამადასტურებელი მასალა.

რეკომენდაციები:

მიგვაჩნია, რომ:

- დაინტერესებული მხარეების პროგრამის განვითარებაში უფრო ინტენსიური ჩართულობა მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებს სწავლების ხარისხს, პროცესებს გახდის უფრო გამჭვირვალეს და გაზრდის პერსონალის და სტუდენტების მოტივაციას.
- საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევის შეფასების გასაუმჯობესებლად საჭიროა სტუდენტთა ცოდნის შეფასების სისტემა გახდეს მოქნილი და სასწავლო კურსის სპეციფიკაზე მორგებული, რაც ამავდროულად უზრუნველყოფს პერსონალის აკადემიურ თავისუფლებას.
- მნიშვნელოვანია შემუშავდეს ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმების ეფექტურობის შეფასების მეთოდოლოგია და დაინერგოს პრაქტიკაში.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასაკალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები	X			

თანდართული დოკუმენტი (არსებობის შემთხვევაში)

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების სახელწოდება:
 სიიპ - ბათუმის ხელოვნების სასწავლო უნივერსიტეტი
 უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება:
 მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა - მუსიკის მასწავლებელი
 დასკვნის გვერდების რაოდენობა: **48**
 პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტები	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა			X	
2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისებისშეფასების ადეკვატურობა		X		
3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	X			
4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა	X			
5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები	X			

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის თავმჯდომარის

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

დიანა მჭედლიშვილი

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის წევრ(ებ)ის

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

რესურდან თაყაიშვილი

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

ანულა აბულაძე